

GRAD LJUBUŠKI - INVESTICIJSKA BROŠURA

Investirajte u Grad Ljubuški!

Snažnog i dinamičnog gospodarstva na korak od tržišta EU, Grad Ljubuški gradi reputaciju jedne od najatraktivnijih lokacija za investiranje u južnom dijelu Bosne i Hercegovine

www.ljubuski.ba

implemented by
giz

EUProLocal
Program za lokalnu samopripravu i ekonomski razvoj

INWEST
HERZEGOVINA COUNTY

GRAD LJUBUŠKI

Naš cilj je kontinuirana briga o svakom investitoru. Obratite nam se s punim povjerenjem kako bismo Vaš investicijski projekt zajedno učinili još uspješnijim

INVESTIRAJTE U GRAD LJUBUŠKI!

UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA GRADA

Poštovani investitori,

Zadovoljstvo mi je predstaviti Vam investicijsku brošuru o prednostima investiranja u Grad Ljubuški.

Grad Ljubuški prepoznao je važnost stvaranja povoljnog poslovnog okruženja kao jednog od osnovnih preduvjeta za privlačenje investitora. Investitorima u naš Grad nudimo izvrsne uvjete poslovanja, koji su neophodni za pružanje usluga i proizvodnju konkurentnih proizvoda na domaćem i stranim tržištima.

Predanost tom cilju već su prepoznali brojni domaći i strani investitori, koji niz godina uspješno posluju na području našeg Grada.

GLAVNE PREDNOSTI INVESTIRANJA U GRAD LJUBUŠKI SU:

- Izuzetno povoljan geoprometni položaj
- Blizina dva važna europska koridora (koridor Vc i Jadransko-Jonski)
- Blizina Luke Ploče (mogućnost 60.000+ TEU godišnje)
- Blizina EU sa tržištem od 500 milijuna stanovnika
- Brz pristup tržištima uz povoljne troškove transporta
- Blizina Sveučilišta u Mostaru (tehnički i ICT fakulteti)
- Povoljno poslovno okruženje za poduzetništvo
- Dobro obučena i cjenovno konkurentna radna snaga
- Konkurentni troškovi poslovanja
- Atraktivne investicijske lokacije
- Stalna podrška Grada Ljubuškog investitorima
- Blizina svetišta Međugorje (13 km)
- Kvaliteta života

Naš cilj je kontinuirana briga o svakom investitoru. Pozivam Vas stoga da nam se obratite s punim povjerenjem, kako bismo Vaš investicijski projekt zajedno učinili još uspješnijim.

Dobro došli u Grad Ljubuški!

Gradonačelnik Grada Ljubuškog

Vedran Markotić

GDJE SE NALAZIMO?

Grad Ljubuški nalazi se u jugozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine (BiH), u Zapadnohercegovačkoj županiji (ŽZH), u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH), na samoj granici Bosne i Hercegovina sa Republikom Hrvatskom (Europskom unijom). Pristup globalnim tržištima iz Grada Ljubuškog omogućen je kvalitetnom transportnom infrastrukturom.

GEPROMETNI POLOŽAJ GRADA LJUBUŠKOG

MEĐUNARODNI CESTOVNI PROMET

Blizina Autoputa A1 (Bijača 12km; Vrgorac 19km) kroz Hrvatsku, dijela Paneuropskog koridora Vb (povezuje sjever i jug Europe sa hrvatskim lukama) i budućeg Paneuropskog koridora Vc (povezuje Centralnu Europu s Jadranskim morem), omogućava brz pristup investitora regionalnom, europskom i drugim tržištima.

MEĐUNARODNI ŽELJEZNIČKI PROMET

Preko željezničke postaje u Čapljini (17km) investitori imaju mogućnost željezničkog cargo prometa i pristupa iz grada Ljubuškog na regionalno, europsko i ostala tržišta Prugom 11 (Sarajevo-Čapljina-Luka Ploče (RH) koja je, preko kolosijeka u Sarajevu, uvezana sa svim dijelovima BiH, zemljama u okruženju i dalje.

MEĐUNARODNI ZRAČNI PROMET

Grad Ljubuški povezan je s regionalnim, europskim i svjetskim tržištima zračnim prometom preko međunarodnih aerodroma u Splitu (140km), Dubrovniku (161km), Sarajevu (161km) i Zagrebu (507km).

MEĐUNARODNE LUKE

Grad Ljubuški povezan je s regionalnim, europskim i svjetskim tržištima morskim i riječnim prometom preko međunarodnih morskih luka u Pločama (28km) i Splitu (128km) te međunarodne riječne luke Brčko (333km).

MEĐUNARODNI GRANIČNI PRIJELAZI

Granični prijelazi s Republikom Hrvatskom

– **GP Bijača (Ljubuški) – Nova Sela (RH) / 14 km**

Granični prijelaz 1. kategorije za međunarodni cestovni promet – jedan od dva šengenska prijelaza u BiH (promet putnika i roba koje sukladno zakonodavstvu ugovornih strana podliježu inspeksijskim kontrolama prilikom prijevoza preko zajedničke državne granice).

– **GP Zvirići (Ljubuški) – Prud (RH) / 16 km**

Granični prijelaz 3. kategorije za putnički saobraćaj: samo sa osobe i putničku prtljagu.

– **GP Crveni Grm (Ljubuški) – Mali Prolog (RH) / 9 km**

Granični prijelaz 3. kategorije za putnički saobraćaj: samo sa osobe i putničku prtljagu.

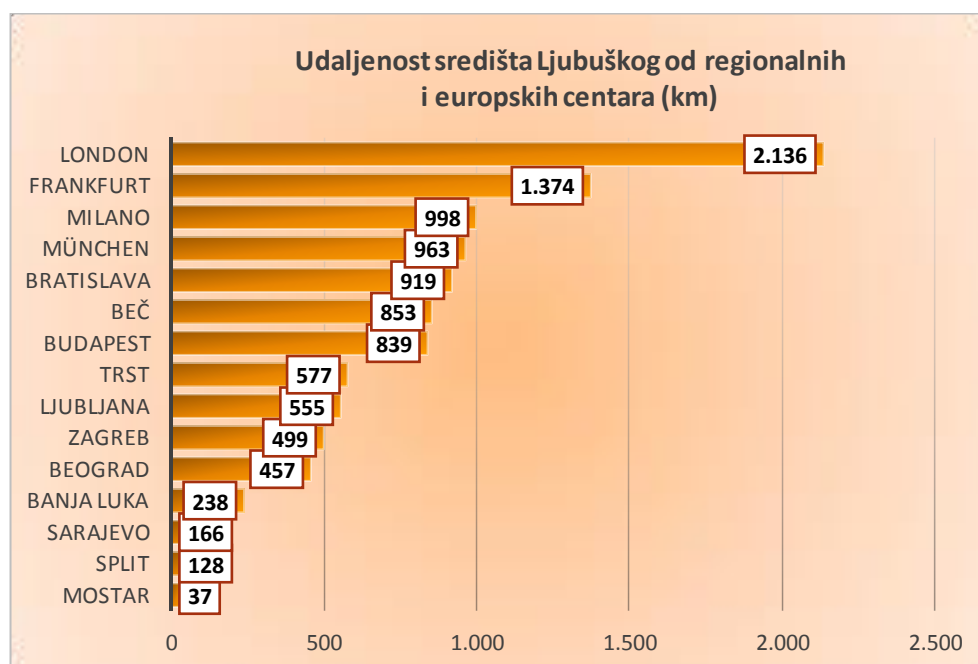
– **GP Orahovlje (Ljubuški) – Orah (RH) / 14 km**

Granični prijelaz III kategorije za putnički saobraćaj: samo sa osobe i putničku prtljagu.

Granični prijelaz s Crnom Gorom

– **GP Klobuk (BiH) – Ilino Brdo (CG) / 149 km**

Granični prijelaz 1. kategorije za međunarodni cestovni, robni i putnički promet.

Izvor: Grad Ljubuški

GRAD LJUBUŠKI – OPĆE INFORMACIJE

<i>Površina (km²)</i>	292,7 km ²
<i>Središte</i>	Ljubuški (ukupno 33 naselja)
<i>Broj stanovnika</i>	28.184 (rezultati popisa 2013.) ¹
<i>Broj stanovnika</i>	27.631 (zadnja procjena 31.08.2017.) ²
<i>Reljef</i>	Krški reljef s više plodnih polja
<i>Klima</i>	Umjerena mediteranska klima
<i>Nadmorska visina</i>	100-300 m
<i>Vremenska zona</i>	GMT +1
<i>Valuta</i>	BAM (1€ = 1.95583 BAM)
<i>Proračun (€)</i>	4.984.584,55 €
<i>Stopa nezaposlenosti (%)</i>	35%
<i>Broj zaposlenih</i>	4.094
<i>Broj nezaposlenih</i>	2.752
<i>Prosječna bruto plaća (€)</i>	611 €
<i>Prosječna neto plaća (€)</i>	440,22 €
<i>Porez na dobit (%)</i>	10%
<i>Porez na dodanu vrijednost (%)</i>	17%
<i>Porez na dohodak (%)</i>	10%

Izvor: Grad Ljubuški

¹ Federalni zavod za statistiku – Popis stanovništva, domaćinstava/kućanstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godina; str. 18

² Federalni zavod za statistiku – Procjena ukupnog broja stanovnika u Federaciji BiH. 2017, stanje sredina godine; str. 4

Položaj Grada Ljubuškog u BiH

GOSPODARSKI PROFIL GRADA LJUBUŠKOG

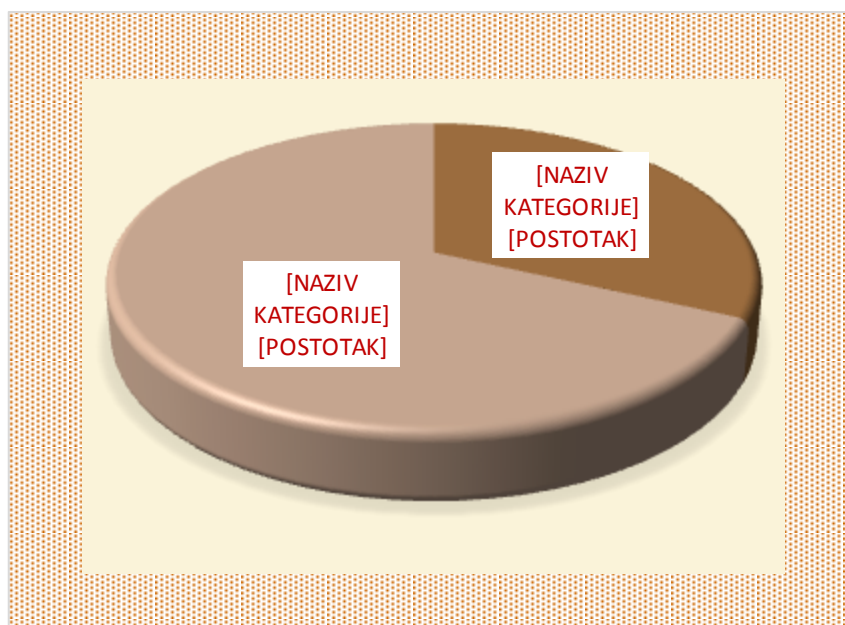
Poslovni sektor nositelj je gospodarskog razvoja Grada Ljubuškog. Gospodarstvo se temelji na mikro i malim poduzećima, srednjim poduzećima i brojnim obrtima. Ukupan broj gospodarskih subjekata i poduzetnika je 933. Grad Ljubuški zauzima 19. mjesto u FBiH po indeksu razvijenosti, uz kontinuirani rast. Gospodarska djelatnost u Ljubuškom skoncentrirana je u sljedećim sektorima: veleprodajni, maloprodajni i uslužni sektor (osiguranje); građevinski sektor (uključujući obradu kamena); poljoprivreda i prehrambena industrija; proizvodna industrija (metaloprerađivačka industrija) i sektor transporta i logistike (skladištenje).

POSLOVNI SEKTOR U BROJKAMA

Broj registriranih pravnih osoba	1.719
Broj aktivnih pravnih osoba (d.o.o. i d.d.)	933
Broj poduzeća na 1.000 stanovnika	62,2
Mikro i mala poduzeća (do 50 zaposlenih)	280
Srednja poduzeća (50-250 zaposlenih)	17
Velika poduzeća (više od 250 zaposlenih)	-
Broj samostalnih obrta	636
Rang po indeksu razvijenosti u Federaciji BiH	19
Broj dana za osnivanje d.o.o. (procjena)	5
Broj dana za zatvaranje pravne osobe (procjena)	5
Broj dana za izdavanje lokacijske dozvole (procjena)	7
Broj dana za izdavanje građevinske dozvole (procjena)	15
Broj dana za izdavanje uporabne dozvole (procjena)	15

Izvor: Zavod za zapošljavanje-podružnica Ljubuški; Grad Ljubuški

STRUKTURA GOSPODARSKIH SUBJEKATA

NAJZNAČAJNIJA PODUZEĆA

Naziv poduzeća	Sektor	Broj zaposlenih	Djelatnost
Unitrade d.o.o.	Trgovina na veliko dijelovima i pri borom za motorna vozila	250	U prodajnom prostoru poslovnica nudi široki asortiman proizvoda za sve tipove vozila. Pružanje usluga održavanja i popravka vozila.
Džajić commerce d.o.o.	Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljem i mastima	161	Osnovna djelatnost firme je uvoz, distribucija i prodaja robe široke potrošnje svjetski poznatih brandova. Velika prodajna mreža koja pokriva teritorij cijele BiH.
Karliko d.o.o.	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima	109	Proizvodnja, prerada i distribucijom svježeg mesa, suhomesnatih proizvoda i mesnih prerađevina
Nuić d.o.o.	Trgovina na veliko dijelovima i pri borom za motorna vozila	102	Jedna od vodećih tvrtki u BiH u segmentu veleprodaje i maloprodaje autodijelova te servisiranja vozila.
Mucić & Co. d.o.o.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	56	Projektni ured/optimizacija projektnih rješenja; Izgradnja objekata niskogradnje i visokogradnje; Vođenje i upravljanje projektima u graditeljstvu.
Rofix d.o.o.	Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo	47	Proizvodnja termo-izolacionih sistema, različitih maltera i građevinskih ljepila.
T&D Company d.o.o.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	25	Projektiranje i izvođenje građevinskih radova za stambene i poslovne objekte po sistemu „ključ u ruke“
Vinogradi Nuić d.o.o.	Uzgoj grožđa	12	Proizvodnja vrhunskog vina od visokokvalitetnih sorti grožđa, autohtonih žilavke i blatine.
Jur Prom d.o.o.	Uvoz, zastupništvo i distribucija autodijelova	19	Tvrtka je vodeći distributer auto-dijelova za putnička, teretna i dostavna vozila u BiH.
Autosalon Kra mar d.o.o.	Uvoz i prodaja rabljenih vozila iz Njemačke	45	Tvrtka se bavi uvozom i prodajom rabljenih vozila. Sva vozila posjeduju certifikat o proizvođaču i servisnu evidenciju.

Izvor: Grad Ljubuški

MUCIĆ & CO.
Construction, projecting, engineering

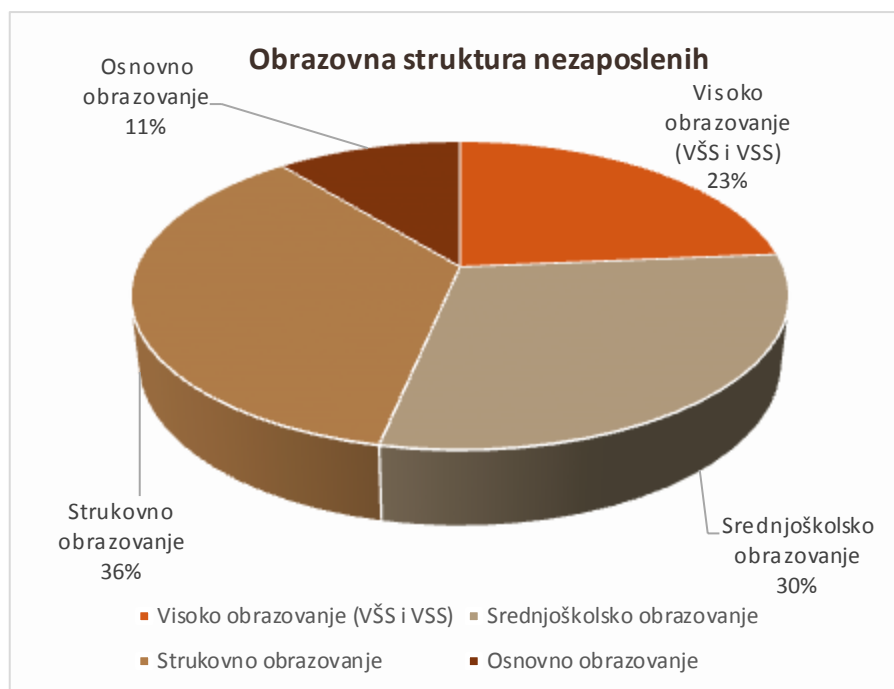
LJUDSKI RESURSI

Investitori imaju na raspolaganju razne profile radne snage stručnih i tehničkih kvalifikacija. Srednjoškolski centar Ljubuški školuje učenike općih, strukovnih i obrtničkih zanimanja. Grad Ljubuški pruža svu potrebnu pomoć u organizaciji stručnog usavršavanja i prekvalifikacije u skladu s potrebama investitora. Studenti iz Grada Ljubuškog studiraju na sveučilištima diljem BiH i u RH.

OBRAZOVNE INSTITUCIJE U GRADU LJUBUŠKOM

Vrsta obrazovne institucije	Broj	Zanimanja	Broj upisanih u 1. razred šk. god. 2017./18.	Broj upisanih u 4. razred šk. god. 2017./18.
Osnovne škole	3		232	242
Srednje škole	2	Zanimanja	93	204
Opća gimnazija	1		75	94
Strukovna škola	1	Ekonomist	18	26
		Ekonomski tehničar	30	21
		Tehničar za mehatroniku	34	30
		Agro-turistički tehničar	21	31
		Medicinski tehničar	26	27
		Obrtnička zanimanja		
		Automehaničar-vodoinstalater	14	19
		Kuhar / Konobar	32	30
		Pomoćni prodavač	9	0
*za zanimanja traju 3 godine				

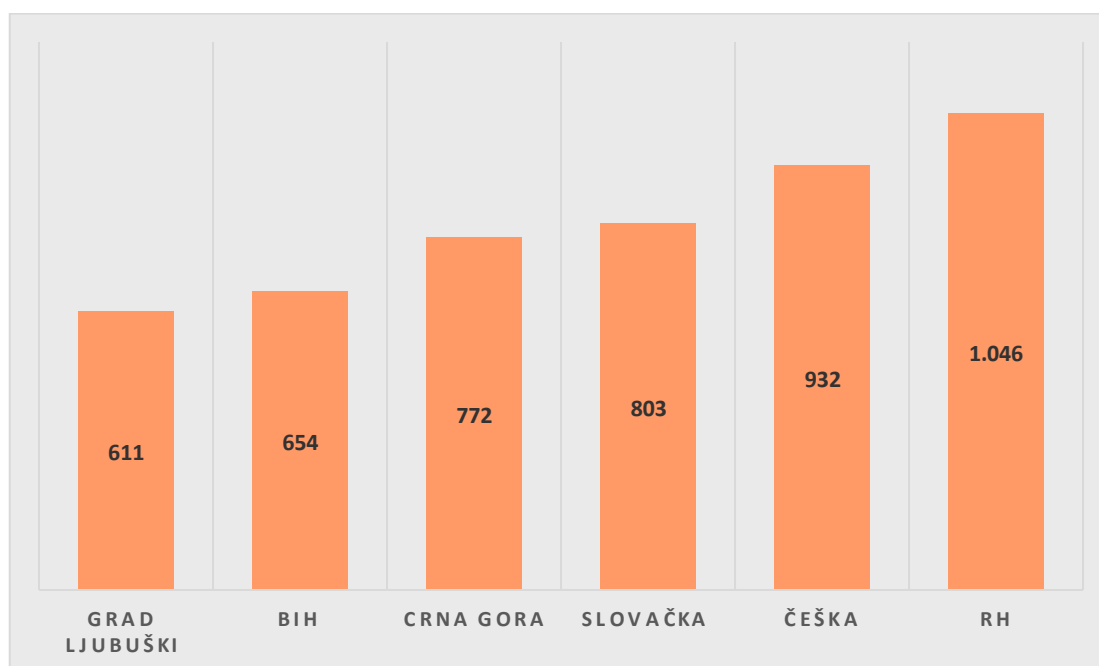
Izvor: Grad Ljubuški

KONKURENTNI TROŠKOVI RADA

Grad Ljubuški kao investicijska destinacija ima konkurentne bruto plaće u odnosu na druge države u okruženju (611EUR u 2018.g.). Na tržištu rada dostupna je mlada i kvalificirana radna snaga tehničkog, stručnog i općeg profila (inženjeri, tehničari za mehatroniku, agroturistički tehničari, medicinski tehničari, ekonomisti, automehaničari, vodoinstalateri, kuhari i konobari).

PROSJEČNA BRUTO PLAĆA U 2018. (EUR)

Izvor: Grad Ljubuški

U Gradu Ljubuškom postoji tradicija rada u poljoprivredi (proizvodnja povrća, vinogradarstvo, pčelarstvo, maslinarstvo), prerađivačkoj industriji (metalna industrija), građevinarstvu i uslužnim djelatnostima (najviše je zastupljena ugostiteljska djelatnost i trgovina na veliko i malo).

Najveći gospodarstvenici u Gradu Ljubuškom iz perspektive zapošljavanja dolaze iz sektora građevinarstva i uslužnih, odnosno trgovačkih djelatnosti.

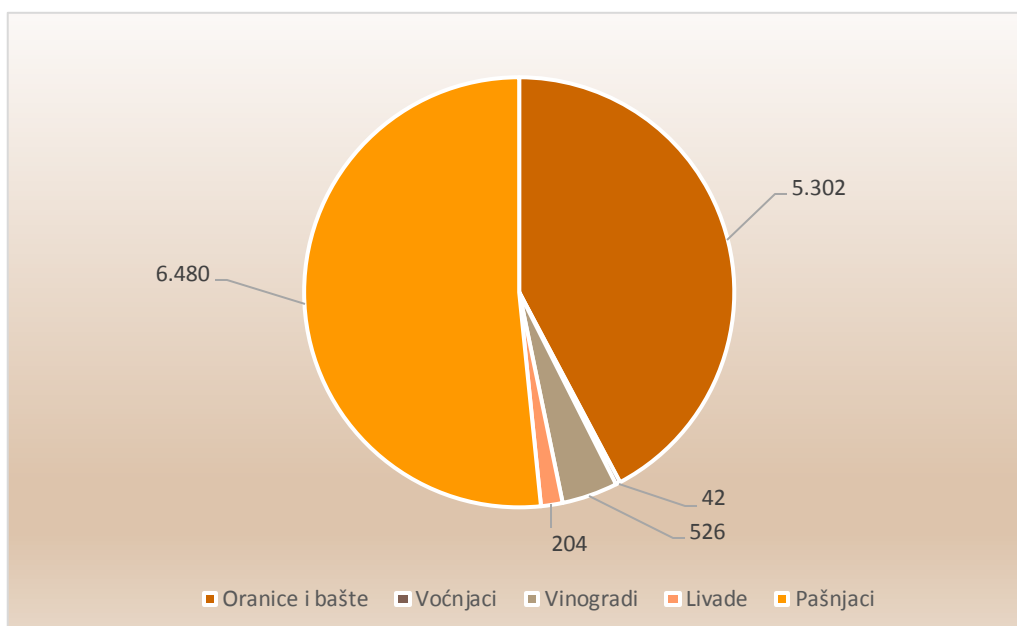
Dokaz da se prate trendovi da se učenici školuju za zanimanja koje imaju potražnju na tržištu rada su 34 učenika koji su upisali četverogodišnje zanimanje **tehničar za mehatroniku** te odobrenje za upis četverogodišnjeg zanimanja **drvodjeljski tehničar dizajner** te trogodišnjeg zanimanja u obrtništvu - smjer **stolar** u Srednjoj strukovnoj školi Ljubuški.

POLJOPRIVREDNI RESURSI

U Gradu Ljubuškom investitorima je u oblasti poljoprivrede na raspolaganju 12.554 ha obradivog zemljišta. Čist okoliš, nezagađeno tlo i povoljni klimatski uvjeti umjereno-mediteranske klime pogoduju investicijama u poljoprivrednu proizvodnju i prehrambeni sektor. Od poljoprivrednih kultura posebno treba istaknuti proizvodnju mladog krumpira na 220 ha s tendencijom širenja, koji se brendira na tržištu kao „Ljubuški rani“. U pripremi je investicija u drugu fazu u lancu vrijednosti, pogon za pakiranje, sortiranje i hlađenje mladoga krumpira. Ova proizvodnja je izvozno orijentirana, a poslovna očekivanja idu u smjeru povećavanja izvoza, jer je EU 2015.g. otvorila svoje tržište uvozu ovog proizvoda iz BiH.

POLJOPRIVREDNE POVRŠINE PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA (HA)

Izvor: Grad Ljubuški

NAJZASTUPLJENIJE POLJOPRIVREDNE KULTURE

Vrsta poljoprivredne kulture	Površina (ha)	Struktura (%)
Krumpir	392	24,39%
Rajčica	97	6,03%
Kupusnjače	147	9,14%
Crveni luk	85	5,28%
Bijeli luk	32	1,99%
Lubenica i bostan	86	5,35%
Vinova loza	301	18,73%
Maslina	177	11,01%
Smilje	290	18,04%
UKUPNO	1.607	100,00 %

Izvor: Strategija poljoprivrednog i ruralnog razvoja Općine Ljubuški 2018.-2022.

POTENCIJALNI SEKTORI ZA INVESTIRANJE

NAZIV SEKTORA	OPIS
TURISTIČKI SEKTOR	Grad Ljubuški nalazi se u neposrednoj blizini Jadranskog mora, na samim ulaznim vratima iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu. Prekrasni krajolik obrastao niskim raslinjem tipičnim za kraške krajeve, blaga mediteranska klima, dolina rijeke Trebižat, brojne prirodne ljepote (vodopad Kravica i vodopad Koćuša, vrelo Vrioštica i vrelo Kajtavovina), kulturne znamenitosti (tvrđava Herceg Stjepana-Kosače, rimski vojni logor Gračine, nekropola stećaka Dilić (UNESCO), muzej na Humcu), tradicionalna gastronomija i kulturne manifestacije Ljubuški privlačnom turističkom destinacijom za boravak u prirodi i ruralni, kulturni, ribolovni i vjerski turizam. Blizina turističkih tržišta kao što su Međugorje, Mostar, Dubrovnik i Split daje mogućnost razvoja tranzitnog i izletničkog turizma.
POSLOVNE MOGUĆNOSTI	Potencijalni investicijski projekti uključuju unaprijeđenje i izgradnju smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata te različitih zabavnih i uslužnih sadržaja. Krajobraz i bioraznolikost područja koja se otkriva u velikom broju biljnih i životinjskih vrsta pružaju mogućnost razvoja edukacijskih, turističko-rekreacijskih i uslužnih djelatnosti.
SEKTOR LOGISTIKE	Središnja uloga u razvoju sektora logistike pripada izvanrednom geoprometnom položaju Poslovne zone „Zvirčić“ i blizini Luke Ploče (15 km). Poslovna zona „Zvirčić“ nalazi se odmah uz europski Koridor Vc (smjer sjever-jug) te Jadransko-Jonski cestovni pravac (smjer zapad-istok). Blizu je međunarodnih graničnih prijelaza sa RH: Graničnog prijelaza „Bijača“ (koji je pristupanjem RH u EU postao jedan od dva Šengenska granična prijelaza u BiH) te graničnog prijelaza „Crveni Grm“. Blizina Luke Ploče (kapacitet +60.000 TEU), izvrsna prometna povezanost te jedinstvena geostrateška pozicija na čvorištu važnih industrijskih puteva čine ju nezaobilaznom spojnicom Jadrana, Mediterana i Srednje Europe.
POSLOVNE MOGUĆNOSTI	Brojne prilike za razvoj i realizaciju investicijskih projekata u sektoru logistike, posebno na području izgradnje logističko-distributivnih centara u Poslovnoj zoni „Zvirčić“, Ljubuški. Investicija u projekt intermodalnog čvorišta koji bi se sastojao od kontejnerskog i cargo terminala, skladišnih prostora i logističkog centra.
POLJOPRIVREDA I PREHRAMBENI SEKTOR	U Gradu Ljubuškom na raspolaganju je više od 6.000 ha obradivog zemljišta. Čist okoliš, nezagađeno tlo i povoljni klimatski uvjeti umjerene mediteranske klime pogoduju i investicijama u poljoprivrednu proizvodnju i prehrambeni sektor.
POSLOVNE MOGUĆNOSTI	Prilike za <i>greenfield</i> investicije u skladišne prostore za povrće i voće s linijom za sortiranje i pakiranje u Poslovnoj zoni „Zvirčić“. Od povrća u prvom redu to su krumpir, rajčica, kupusnjače, crveni i bijeli luk, lubenica. Mogućnost investicija u vinarije (autohtone sorte blatina i žilavka) te u pogone za preradu hrane bazirane na ekološkoj proizvodnji.
SEKTOR PODUZETNIŠTVA	Poduzetnički inkubator Županije Zapadnohercegovačke-HIPOd u poslovnoj zoni „Zvirčić“ ima sve potrebne uvjete za smještaj start-up, mikro i malih poduzeća. Korisnicima su dostupne sljedeće sadržaji: co-working prostorija sa 9 radnih mjesta (35,17m ²); 7 poslovnih prostora za poduzetnike početnike; skladišna/proizvodna hala (75m ²); Multifunkcionalna dvorana (151,44m ²) te zajedničke i tehničke prostorije.
POSLOVNE MOGUĆNOSTI	Korištenje co-working prostorije; otvaranje start-up poduzeća; smještaj inovativnih mikro i malih poduzeća, osobito na području visokih tehnologija.

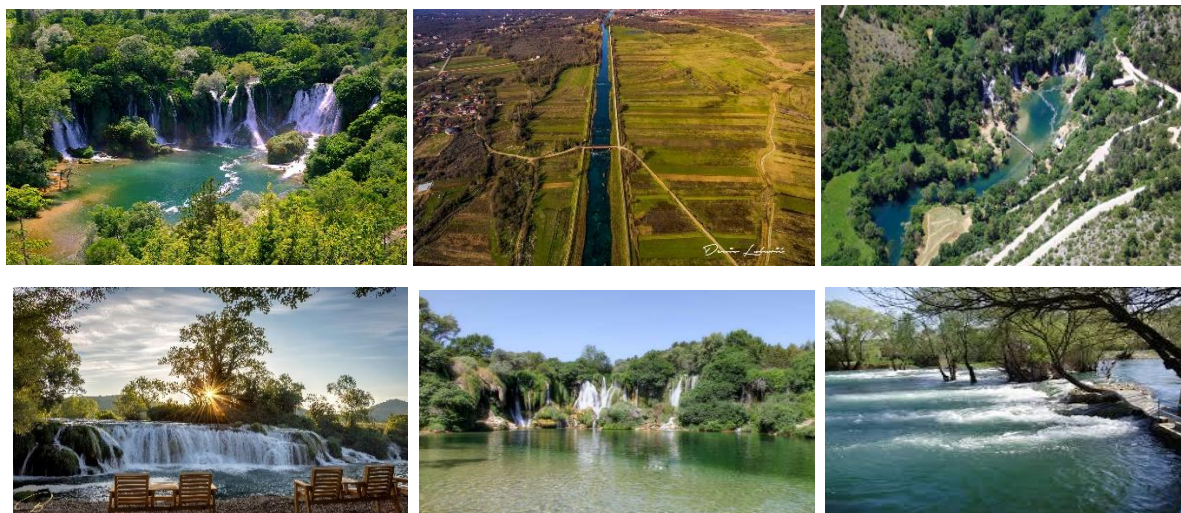
Izvor: Grad Ljubuški

PRIRODNI RESURSI

PRIRODNI RESURSI	OPIS PRIRODNOG RESURSA
Rijeka Trebižat	Rijeka Trebižat (Tihaljina-Mlada-Trebižat) teče u duljini većoj od 50 km od izvorišta u Peć Mlinima do ušća u Neretvu. Slivno područje rijeke Trebižat obuhvaća jugoistočni dio Zapadne Hercegovine. Za područje kroz koje protječe (gradovi Ljubuški i Čapljina i općina Grude) rijeka ima višestruko prirodno i ekonomsko značenje. Bogatstvo podzemnih izvora i vrele čine je neizmjerom vrijednim resursom. Rijeku Trebižat svrstavaju među prirodne rijetkosti i fenomene hercegovačkog krša zbog sedrenih kaskada i intenzivnih sedrenih procesa, koji se odvijaju samo u čistim i vodom bogatim rijekama. Navedeno daje mogućnost za razvoj sportskog i ribolovnog turizma.
Vodopad Kravica	Najatraktivniji lokalitet na rijeci Trebižat je vodopad Kravica, 3 km nizvodno od Vitaljine, u Studencima blizu Ljubuškog. Stvoren je radom sedronosne rijeke Trebižat, pa je kao prirodan fenomen pod zaštitom države kao prirodna rijetkost. Visina vodopada kreće se od 26 - 28 metara, s vodenim amfiteatrom ispod slapa promjera 120 metara. Nekada su uz vodopad bili aktivni mnogobrojni mlinovi i stupe za valjanje sukna. Za stvaranje vodopada najznačajnija je sedra (u vodi istaložen vapnenac), koji se stalno izdiže i podiže sedrene barijere stvarajući tako vodopad. Sedra je karakteristična za krške rijeke bogate kalcijevim karbonatom i pokazatelj je da voda nije industrijski i ekološki zagađena.
Vodopad Koćuša	Vodopad Koćuša nalazi se u selu Veljaci u Ljubuškom i jedan je od najljepših prirodnih bisera ovoga dijela Hercegovine. Prirodno bogatstvo ovog kraja čine i sedimentne stijene, tzv. sedra koje se taloži godinama te ovu prirodnu oazu čini još atraktivnijom. Na iznimno visokim hercegovačkim temperatura obale oko vodopada Koćuša tijekom ljetnih mjeseci omiljeno su okupljašta lokalnih stanovnika, ali i turista. Uz prekrasan vodopad može se uživati i u bogatoj ponudi Prirodnog vodenog parka Koćuša. Visina vodopada je pet, a dužina 50 metara. U neposrednoj blizini nalaze se mlinovi i stupe, koji su godinama krasili ovo mjesto.
Vrelo Vrioštica	U Vitini, ispod jedne od litica brda Zelengore, izvire rječica Vrioštica. Voda Vrioštica je bistra i hladna, uglavnom se kreće oko 12 C. Uz vrelo izgrađeno je manje akumulacijsko jezerce. Ispod jezera je manji park, koji presijecaju kanali sa čistom tekućom vodom, a preko njih su mostovi za šetnju. Svježe vrelo Vitine ljeti je omiljeno izletišta lokalnih stanovnika i turista.
Kupališta Baščine, Otunji, Tegaševac, Čevaljuša, Božjak, Koćuša, Žabar	Sva ova kupališta raspolažu lijepo uređenim plažama, restoranima, parkiralištem za automobile i s mnogo prostora za odmor i opuštanje u hladovini vrba tik uz samu rijeku. Na svima se mogu doživjeti jedinstveni i neponovljivi prizori koji dočaravaju svu ljepotu i raskoš hercegovačke ljepotice, rijeke Trebižat. Ljepota netaknute prirode razlog je zbog kojeg tijekom ljetnih mjeseci na svim kupalištima uz rijeku Trebižat svakodnevno uživa na stotine domaćih žitelja, ali i velik broj inozemnih gostiju, osobito međugorskih hodočasnika, koji masovno posjećuju glasovita kupališta ispod vodopada Kravica i na Koćuši.

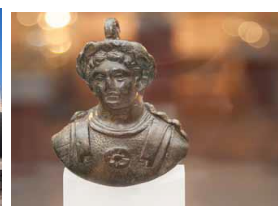
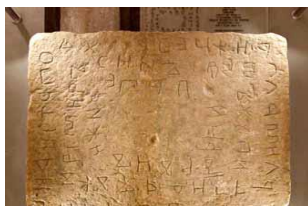
Izvor: Grad Ljubuški

KULTURNI RESURSI

KULTURNI RESURSI	OPIS KULTURNOG RESURSA / KULTURNE MANIFESTACIJE
Tvrđava Herceg Stjepana Kosače - Ljubuški	Kasnosrednjovjekovna utvrda feudalnog vladara Herceg Stjepana Kosače, najmonumentalniji je arheološki objekt Grada Ljubuskog, smješten na istaknutom vrhu krševitog lanca brda Buturovice (396 m nadmorske visine) i kao takav simbol je Grada Ljubuskog, ali i Hercegovine. Kompleks tvrđave sastoji se iz dva dijela. Kompleks zauzima površinu od 3.350 m ² , a sastoji se od više cjelina, kao što su mali i veliki obor te razne građevine: stražamica, žitnica, pekara, oružamica, barutana i 4 ciste. Srednjovjekovno podgrađe razvilo se na terasi Crkvice, podno južnog dijela grada. Nedaleko od ulaza (oko 250m sjevero-zapadno) u tvrđavu nalaze se ruševni ostaci džamije iz polovice 16. st. U njenim temeljima pronađeni su dijelovi crkvenog namještaja predromaničke dubrovačke produkcije (9.-11. st.). Odlukom Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, graditeljska cjelina STARI GRAD U LJUBUŠKOM proglašena je 2003.g. nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine.
Rimski vojni logor Gračine	Na lokalitetu Gračine (Humac-Ljubuški) smješten je pomoćni rimski vojni logor, u literaturi poznatiji pod nazivom Bigeste. Pokretna arheološka građanastanak ovog kompleksa datira u sam kraj rimske Republike, odnosno najkasnije početkom 1. st., kada se u doba cara Tiberija gradi i komunikacija Salona-Narona. Rimski vojni logor Gračine imao je strateško-obrambenu ulogu: zaštitu doline Neretve i kolonije Narone od provala ilirskih naroda iz zaleđa. Istražen je samo manji dio kompleksa u površini od 2.350 m ² .
Nekropola stećaka Dilić	Lokalitet Dilić smješten je u selu Donja Bijača, neposredno uz prometnicu Ljubuški-Vid. Srednjovjekovna nekropola stećaka broji 33 spomenika, od čega ih je 11 ugrađeno kao spolija u obližnji suhozid. Po oblicima najveći broj su stećci tipa škrinja (19), zatim ploča (14) i jedan stećak tipa sljemenjak. Većina spomenika pripada periodu XIV. i XV. stoljeća. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika proglasilo je ovaj lokalitet 2010.g. nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Lokalitet Dilić 2017. godine uvršten je na popis 30 UNESCO-vih zaštićenih lokaliteta nekropola sa stećcima u BiH, RH, Crnoj Gori i Srbiji.
Muzej na Humcu	U sklopu Franjevačkoga samostana Humac - Ljubuški smještena je arheološka zbirka utemeljena 1884.g., popularno zvana Muzej Humac. U zbirci se nalazi velik broj eksponata s područja Hercegovine, od neolitika do srednjega vijeka. Sadašnji stalni postav otvoren je 2004. godine. U Muzejskoj zbirci franjevačkoga samostana nalazi se Humačka ploča, najstariji dirljivo-glagoljski spomenik na području BiH. Samostanska knjižnica osnovana je 1867. i broji preko 20.000 knjiga, među kojima se ističe rarijetna skupina grčko-rimskih klasika. U sklopu samostana otvorena je tematska likovna galerija naziva „Majka” s oko 250 umjetnina.
Dječji festival "Na jedrima glazbe"	Dječji festival „Na jedrima glazbe” održava se u Ljubuškom već 19 godina i predstavlja lijepu glazbenu večer gdje posjetitelji mogu uživati u obilju pjesme i zabave.
Manifestacija "Ljubuški karneval"	"Ljubuški karneval" prvi put je održan 1999. godine. Manifestaciju organizira kamevalsko društvo „Prolog” u suradnji s Gradom Ljubuški.

Izvor: Grad Ljubuški

KONKURENTNI TROŠKOVI POSLOVANJA

Nacionalni tretman stranih investitora u BiH i izuzetno povoljno porezno okruženje – stopa PDV-a od 17% i poreza na dobit i na dohodak od 10% su među najnižim u regiji i Europi.

DOZVOLE U POSTUPKU GRAĐENJA

Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i katastarske poslove, nadležna je gradska služba u postupku izdavanja dozvola.

IZDAVANJE DOZVOLA U POSTUPKU GRAĐENJA

Vrsta dozvole	Rok izdavanja (dani)	Cijena koštanja (KM/EUR)
Lokacijska dozvola	30 dana	Pristojba na rješenje : - Trgovački centri, tvornice, hoteli, veći turističko ugostiteljski objekti, kulturno športski centri, a quapark, gradsko groblje sa pratećim objektima - 700 KM (357,9 EUR); - Urbaništičko-građevinski kompleksi: ugostiteljsko turistička naselja, športsko-rekreativni, proizvodno-skladišni kompleksi, golf tereni i slično 800 KM (409 EUR)
Građevinska dozvola	30 dana	Pristojba na rješenje : - Trgovački centri, tvornice, hoteli, veći turističko ugostiteljski objekti, kulturno športski centri, a quapark, gradsko groblje sa pratećim objektima - 700 KM (357,9 EUR); - Urbaništičko-građevinski kompleksi: ugostiteljsko turistička naselja, športsko-rekreativni, proizvodno-skladišni kompleksi, golf tereni i slično 800 KM (409 EUR)
Uporabna dozvola	30 dana	- Za izdavanje uporabne dozvole plaća se 80 % od iznosa za lokacijsku dozvolu.

Izvor: Grad Ljubuški

CIJENE KOMUNALNIH USLUGAZA GOSPODARSKE SUBJEKTE

VODA	Od 0-15m ³ cijena 1,21m KM Od 15-30m ³ cijena 1,31 KM Preko 30m ³ cijena 1,45 KM
KANALIZACIJA	0.30 KM po m ³
ELEKTRIČNA ENERGIJA	Iznos tarifa za električnu energiju nije fiskno određen, nego je određen prema različitim kvalifikacijama.
ODVOZ OTPADA	Od 18-77 Eura
TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE	
FIKSNI TELEFON	Cjenik J.P. HT Mostar d.d. http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/fiksna-telefonija/paketi-telefoninernet/
MOBILNI TELEFON	Cjenik J.P. HT Mostar d.d. http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/mobilna-telefonija/biznis-tarife/
ŠIROKOPOJASNI INTERNET	Cjenik J.P. HT Mostar d.d. http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/internet/adsl-internet/cjenik/

*Cijene su izražene bez PDV-a

Izvor: Grad Ljubuški; JP Parkovi; www.hteronet.ba

ATRAKTIVNE INVESTICIJSKE LOKACIJE

GREENFIELD LOKACIJA - POSLOVNA ZONA „ZVIRIĆI“ LJUBUŠKI

OSNOVNI PODACI O ZONI

<i>Vlasnička struktura</i>	Gradsko vlasništvo
<i>Veličina zone (ha)</i>	174 ha
<i>Broj parcela</i>	29
<i>Namjena zone</i>	Zona A - proizvodno-uslužna; zona B - servisno-uslužna; zona C- poslovno-skladišna.
<i>Dopuštene poslovne aktivnosti u zoni</i>	Razvoj MSP i obrta
<i>Spremnost zone za investicije</i>	Da
PROMETNE VEZE	UDALJENOST (km)
<i>Pristupna cesta</i>	Magistralna cesta M6.3 (0 km)
<i>Auto-cesta</i>	A1 (3 km)
<i>Željeznica (industrijski kolosijek)</i>	Čapljina (15 km)
<i>Zračna luka</i>	Mostar (35 km)
<i>Morska luka</i>	Luka Ploče (15 km); Luka Dubrovnik (100 km)
<i>Riječna luka</i>	Luka Brčko (333 km)
INFRASTRUKTURA	DOSTUPNOST INFRASTRUKTURE/USLUGE
<i>Voda</i>	Da
<i>Odvodnja/kanalizacija</i>	Ne
<i>Električna energija</i>	Da
<i>Plin</i>	Ne
<i>Telekomunikacijska mreža</i>	Da
OSTALE INFORMACIJE O ZONI	
<i>Broj poduzetnika u zoni</i>	4
<i>Poduzetnici</i>	n/a
<i>Broj zaposlenih</i>	n/a
<i>Lokalni poticaji za investitore</i>	Da
<i>Vrsta poticaja</i>	Subvencija cijene zemljišta
<i>Dostupne parcele za prodaju</i>	Dostupno za prodaju 19 parcela
<i>Cijena/m²</i>	6 EUR/m ²
<i>Veličina parcele (min/max)</i>	4.000 m ² – 57.000 m ²
<i>Dopušteni koeficijent izgradnje</i>	0,30
<i>Maksimalno dopušteni broj razina/katova</i>	P+2
<i>Dopuštena visina gradnje (m)</i>	12 m
<i>Minimalna udaljenost od susjedne parcele</i>	H1/2+H2/2
<i>Razvoj parcele</i>	Min 30% parcele pod zelenim površinama
<i>Maksimalno dopuštena visina ograde/živice</i>	max 2,5 m – neprovidno podnožje ograde do 0,5
<i>Minimalni broj parkirnih mjesta</i>	max 50% površine građevinske parcele
<i>Širina pristupne ceste</i>	5,5 m
<i>Trošak vode (kn/m³)</i>	n/a
<i>Kontakt tel.</i>	+387 39 835-528

Izvor: Grad Ljubuski

GREENFIELD LOKACIJA POSLOVNA ZONA „MOSTARSKA VRATA“ LJUBUŠKI

Poslovna zona Mostarska vrata smještena je uz regionalnu cestu Ljubuški-Čitluk, te je 4 kilometra udaljena od čvora Zvirici na koridoru Vc. Površina poslovne zone je 84 ha, s mogućnošću proširenja. U poslovnoj zoni Mostarska vrata otvoreno je do sada ukupno 19 tvrtki, koje zapošljavaju 303 djelatnika. Dosadašnja iskorištenost zone je oko 60%, što omogućava privlačenje daljnjih ulaganja.

OSNOVNI PODACI O ZONI

<i>Vlasnička struktura</i>	Gradsko vlasništvo
<i>Veličina zone (ha)</i>	84 ha
<i>Broj parcela</i>	86
<i>Namjena zone</i>	Proizvodno-uslužna / Logističko-distribucijska
<i>Dopuštene poslovne aktivnosti u zoni</i>	Poduzetničko-zanatska
<i>Spremnost zone za investicije</i>	Da
PROMETNE VEZE	UDALJENOST (km)
<i>Pristupna cesta</i>	Uz regionalnu cestu Ljubuški-Čitluk
<i>Auto-cesta</i>	A1 (RH); koridor Vc; GP Bijača 4km
<i>Željeznica (industrijski kolosijek)</i>	Čapljina (18 km)
<i>Zračna luka</i>	Mostar (33 km); Split (123 km); Sarajevo (166 km).
<i>Morska luka</i>	Luka Ploče (31 km); Luka Split (133 km)
<i>Riječna luka</i>	Luka Brčko (333 km)
INFRASTRUKTURA	DOSTUPNOST INFRASTRUKTURE/USLUGE
<i>Voda</i>	Da
<i>Odvodnja/kanalizacija</i>	Da
<i>Električna energija</i>	Da
<i>Plin</i>	Ne
<i>Telekomunikacijska mreža</i>	Da
OSTALE INFORMACIJE O ZONI	
<i>Broj poduzetnika u zoni</i>	19
<i>Poduzetnici</i>	Eurocompany 99 d.o.o.; Mucić&Co. d.o.o.; Jur Prom d.o.o.; MB Ivanić d.o.o.; Kiwi-šport d.o.o.; In d.o.o.; M.R.M. Export-Import; Svadbeni salon Antonela d.o.o.; Vrt d.o.o.; Laser d.o.o.; Dizajn R d.o.o.; Demag-M d.o.o.; Pinocio d.o.o.; PSSŠ „Eduka Centar“; Stojić – Megi d.o.o.; As kramar d.o.o.; Forma 3 d.o.o.; Perić d.o.o.; Ortak d.o.o.
<i>Broj zaposlenih</i>	303
<i>Lokalni poticaji za investitore</i>	n/a
<i>Vrsta poticaja</i>	n/a
<i>Dostupne parcele za prodaju</i>	41 parcela
<i>Cijena/m²</i>	3-6 EUR/m ²
<i>Veličina parcele (min/max)</i>	5.000 m ² – 40.000 m ²
<i>Dopušteni koeficijent izgradnje</i>	0,30
<i>Maksimalno dopušteni broj razina/katova</i>	P+2
<i>Dopuštena visina gradnje (m)</i>	12 m
<i>Minimalna udaljenost od susjedne parcele</i>	6 m
<i>Razvoj parcele</i>	Min 15% parcele pod zelenim površinama
<i>Maksimalno dopuštena visina ograde/živice</i>	max 2,5 m
<i>Minimalni broj parkirnih mjesta</i>	n/a
<i>Širina pristupne ceste</i>	5,5 m
<i>Trošak vode (kn/m³)</i>	n/a
<i>Kontakt tel.</i>	+387 39 835-543

Izvor: Grad Ljubuški

POSLOVNA ZONA „ZVIRIĆI“

Izvor: JU Razvojna agencija HERAG

POSLOVNA ZONA „MOSTARSKA VRATA“

Izvor: JU Razvojna agencija HERAG

GRAD LJUBUŠKI

KONTAKT ZA PODRŠKU INVESTITORIMA

Stručan i profesionalan tim Grada Ljubuškog stoji Vam na raspolaganju u pripremi, realizaciji i praćenju Vašeg investicijskog projekta.

Obratite nam se s punim povjerenjem!

GRAD LJUBUŠKI

Fra Trg dr. Franje Tuđmana 1
88320 Ljubuški
Bosna i Hercegovina

Kontakt osoba:

Andrea Škegro

viši stručni suradnik za razvojne projekte

Tel: +387 39 835 502

Fax: +387 39 833 810

Mobitel: +387 63 375 675

E-mail: grad@ljubuski.ba

Web: www.ljubuski.ba

